

Obejrzyj za zgodą rodziców:

<https://www.youtube.com/watch?v=lBnNrxfdViA> - Bitwa Pod Grunwaldem - Dokument (Wołoszański)-1

<https://www.youtube.com/watch?v=RMHPlsn4Rok> - Bitwa Pod Grunwaldem - Dokument (Wołoszański)-2

<https://www.youtube.com/watch?v=I3ozrhtDau8> - Bitwa Pod Grunwaldem - Dokument (Wołoszański)-3

<https://www.youtube.com/watch?v=uzBWvBpK2Is> - Bitwa Pod Grunwaldem - Dokument (Wołoszański)-4

Lekcja 55

Temat: Wielka wojna z zakonem krzyżackim.

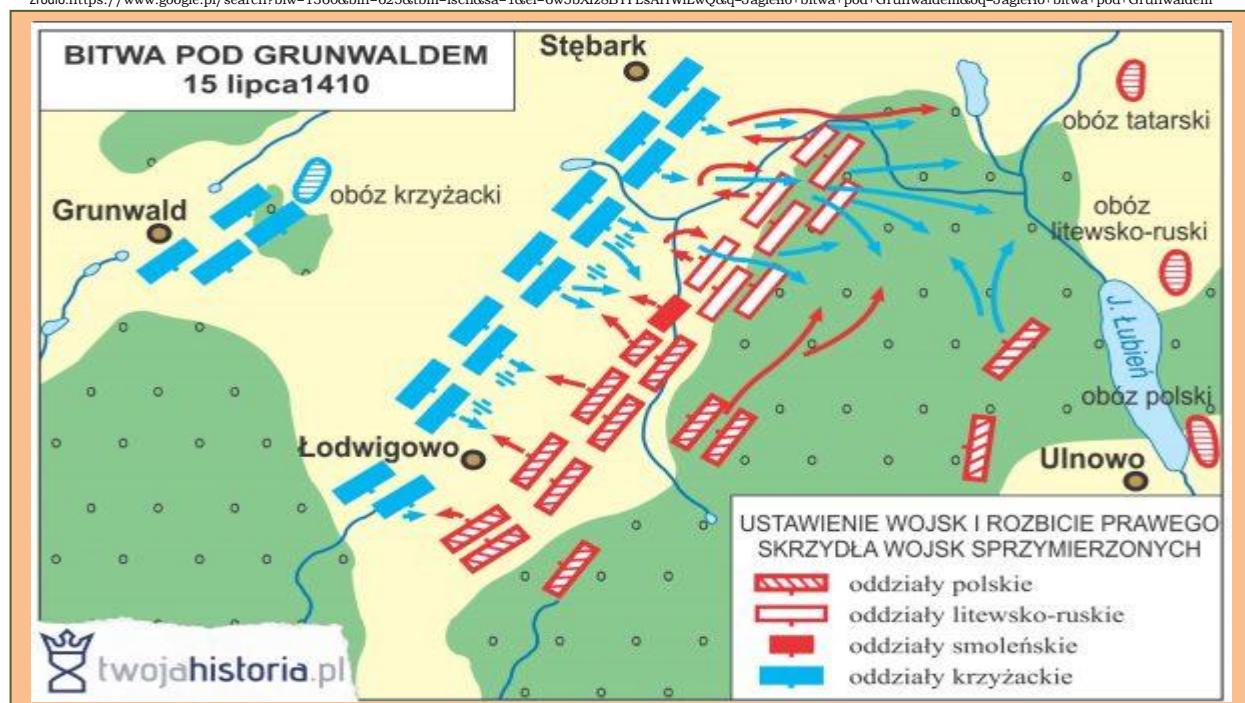
Do wybuchu Wielkiej Wojny doszło latem 1409 roku. Pierwsza kampania nie przyniosła rozstrzygnięcia. Król Władysław Jagiełło i książę Witold zimą 1409 r. rozpoczęli przygotowania do wielkiej bitwy, której głównym celem miało być zdobycie potężnej warowni krzyżackiej – zamku w Malborku.

1. Wielka wojna z zakonem krzyżackim

- przyczyny wybuchu wojny
- ✓ dążenie Polski do odzyskania Pomorza Gdańskiego
- ✓ udzielenie pomocy (książę litewski Witold) powstaniu antykrzyżackiemu na Żmudzi
- ✓ wsparcie (Władysław Jagiełło) Litwy w wojnie z Krzyżakami,
- pierwsze potyczki w wojnie z Krzyżakami (w 1409 r.).
- zajęcie ziemi dobrzyńskiej przez Krzyżaków.

2. Bitwa pod Grunwaldem została stoczona 15 lipca 1410 r. pomiędzy Krzyżakami, a wojskiem polskim i litewskim, wspieranymi przez oddziały ruskie, tatarskie i najemne wojska czeskie.

Źródło: <https://www.google.pl/search?biw=1360&bih=625&tbn=isch&sa=1&ei=6w5bXlz8BYPLsAHWlWQ&q=Jagiello+bitwa+pod+Grunwaldem&oq=Jagiello+bitwa+pod+Grunwaldem>

- bitwa została uznana za jedną z największych bitew średniowiecza (50 tys. uczestników),
efekt
- armia krzyżacka została rozbita,
- w bitwie poległ wielki mistrz zakonu Ulrich von Jungingen,
- oblężenie Malborka zakończyło się niepowodzeniem.

Na czele wojsk krzyżackich stał Wielki Mistrz Ulrich von Jungingen.

Ob. Artur Orlonow, „Chorągiew lwowska w bitwie pod Grunwaldem”. Fot. Arkadiusz Dembiński, archiwum

Wielki Mistrz Ulrich von Jungingen

W swoich „Rocznikach” Jan Długosz tak zapisał treść tego poselstwa „Najjaśniejszy królu! Wielki mistrz pruski Ulryk posyła tobie i twojemu bratu przez nas tu obecnych posłów dwa miecze, ku pomocy, byś z nim i z jego wojskiem mniej się ociągał i odważniej, niż to okazujesz, walczył, a także żebyś się dalej nie chował i pozostając dalej w lasach i gajach, nie odwlekał walki. Jeżeli zaś uważasz, że masz zbyt ciasną przestrzeń do rozwinięcia szeregów, mistrz pruski Ulryk by cię przynęcić do walki, ustąpi ci, jak daleko chcesz, chcesz równiny, którą zajął swoim wojskiem, albo wreszcie wybierz jakiegokolwiek pole bitwy, byś dalej nie odkładał walki”.

Po trzydniowym pobycie na polu bitwy, wojska polsko-litewskie stanęły pod Malborkiem (25 lipca), oblężenie tej trudnej do zdobycia twierdzy przeciągało się do września, gdy sprzymierzeni, znękani zarazą, musieli odstąpić od walki.

...„Bitwa zakończyła się całkowitą klęską Krzyżaków. Król Jagiełło zadbał aby opatrzone rannych. W wojsku polskim królewskim poległo 12 znanych rycerzy. W kaplicy królewskiej odprawiono mszę za poległych. Wśród ofiar wojny był Wielki Mistrz Zakonu Krzyżackiego Ulrich von Jungingen.”...

3. Wielka wojna z krzyżakami zakończyła się pokojem toruńskim – 1411 r.

- odzyskanie Żmudzi przez Litwę,
- odzyskanie ziemi dobrzyńskiej przez Polskę,
- państwo krzyżackie właścicielem Pomorza Gdańskiego.

4. Konflikt polsko-krzyżacki omawiano na soborze w Konstancji (1414-1418)

- Paweł Włodkowic i Zawisza Czarny reprezentacją Polski (pogląd, że wiary nie można narzucać siłą)

5. Zawarcie nowego układu polsko-litewskiego w Horodle (1413 r.) nad Bugiem.

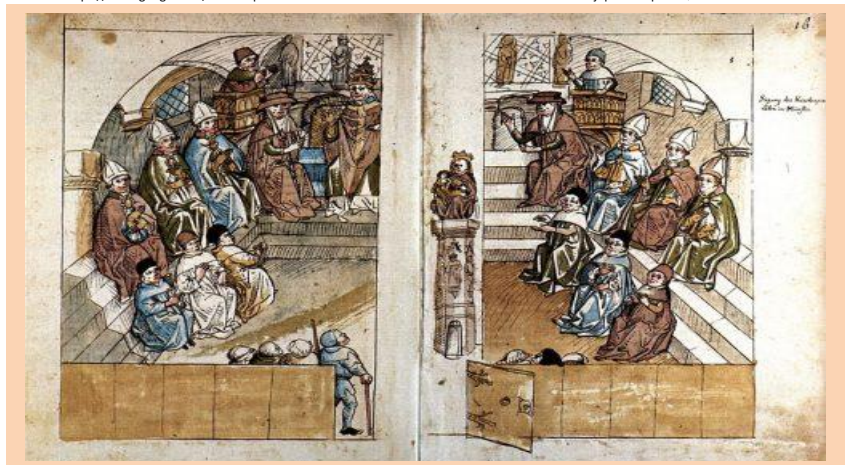
- relacja między Polską a Litwą (zachowanie odrębności – silna współpraca),
- ustanowienie unii personalnej (Polska i Litwa miały uzgadniać wybór nowego króla),
- nadanie pięćdziesięciu rodom litewskim (rycerstwo) polskich herbów i przywilejów.

Źródło: <https://www.google.com/search?q=unia+polsko+litewska+w+horodle&tbn=isch&ve>

Dokument - Układu w Horodle

Źródło: <https://www.google.com/search?q=Pawe%C5%82+W%C5%82odkowic&tbn=isch&ved=2ahUKEwjlb7Fw6npAhVQ>

Średniowieczne przedstawienie soboru w Konstancji

MIEJSCE I DATA UKŁADU	WARUNKI
Układ w Krewie (1385 r).	<ul style="list-style-type: none"> • Chrzest Jagiełły i Litwy. • Poślubienie Jadwigi objęcie tronu polskiego przez litewskiego władcę. • Zobowiązanie Jagiełły do odzyskania ziem utraconych przez Polskę. • Wcielenie (według interpretacji strony polskiej) Litwy oraz Rusi Kijowskiej do korony Królestwa Polskiego.
Układ w Horodle (1413 r).	<ul style="list-style-type: none"> • Polacy i Litwini uzgodnili sposób wyboru Króla. • Największe litewskie rody rycerskie (<u>bojarzy</u>), zostały przyjęte do herbów polskich. • Kopiowanie polskiego systemu administracyjnego na Litwie. • Pojawienie się urzędów: wojewodów, starostów, kasztelanów.

6. Po śmierci Jadwigi Jagiełło pozostał na tronie przez 35 lat, został założycielem dynastii Jagiellonów.